

Duobus.

investigent utrum aliquod impedimentum obfistat. si autem aliquod rationabile obiectum fuerit et copulae prohibita interdicatur expresse donec impedimentum probetur. Si autem homini matrimonio clandestino vel taliter prohibita unire presumatur in gradu, prohibito est ignoranter. sibi de tali iunctio suscepit illegitima sit et nullum habebit subsidium de paritate ignorantia. cuz illi taliter prohibendo potest affectat ignorantiam quod sciat impedimenta. et eodem modo filii illegitimi erunt. si ambo parentes sciat impedimentum et prohibant eum omnino interdicuntur. si vero parochialis sacerdos tales iunctioe prohibere coepit aut intere psumpsit per triennium ab officio suspendat. et illi qui prohibunt eum formam et in gradu processu pnia iponat digna. et qui maliciose ad impedientem copulam legitimam impedimentum obiecerit sibi punias. **Ber.** Non quod consuetudo vni loci necessario non est obliteranda in alio loco nisi reducat ad ius coe per hunc praeceptum ut hoc fecit papa facit de secreta. di. iiiij. c. d. trina. et vide quod non. i. c. super eo de censi. **H**ic nota quod in actu matrimonij de interuenire presbyter vel sacerdos cum plena ipsius deo prohibet ad hunc alterum. xxx. q. v. **H**ic nota quod filii natu ex matrimonio sancto in conspectu ecclesie data ignorantia impedimentum ab ipsis prohibentibus sunt legitimi et propter bonam fidem prohibentibus. secundum vbi prohibentes sciret impedimentum vel ubi prohiberet clandestine. **A**Quero quod in laicis praestantibus punita in matrimonio clandestinis dicunt docet quod ex verbis litterarum non comprehendunt sed ex mente sicut ar. l. i. c. de famone. et c. q. de sen. ex. **E**st ergo eis iponenda pnia sicut et clericis. peccatum ergo tamquam ipsi prohibentes clandestine quod interessentes sive sint clerici sive religiosi sive laici. **H**oc dico quod in dispensatione. c. locum beatum in spousalibus de futuro. dicit docet. quod ex mente litterarum idem dicendum. nam spousalia in multis casibus transiunt in matrimonio ipso facto. ut in. c. is qui. s. de sposo. **N**on occurrat difficultas et prohibitione ecclesie deo et spousalibus adhiberi hoc solenitas facit. l. oratio. ff. de sposo. vbi dicit quod prohibito matrimonio videtur. prohibita spousalia quod sunt pambula ad matrimonio. **E**x quo nota quod prohibentes spousalia clandestine peccat et quod iudex loci potest illa interdicere. **T**ertio queritur utrum hec edicta debeant. ponit in multis ecclesiis. et videtur per quod sic quod littera loquitur in plurali ibi in ecclesiis. doc. multuz instat sed conclusio videtur hoc. **S**i volentes prohibere et eorum antiquo contrarerunt moram in certa parochia nunc satis est in illa ecclesia edicta. ponit. **S**i vero in diversis parochiis contrarerunt moram tunc in diversis debet. ponit vel in locis publicis puta in predicationibus vbi veritas punit puenire in noticia eorum qui sunt de impedimentis informati. unde resert hoc **A**bbas quod quidam episcopus seruat ut forsan non admittat ad prohibendum matrimonio nisi beatus litteras testimoniales sui plati. et esset valde optimum hoc obseruare et satis puto de mente huius litterae cum respectu forem non possum. pudenter per illa edicta. nam sepe contingit quod plebei huius uxores in partibus se conferunt ad partes remotas. et ibi deinde matrimonio prohibuit sicut vidi in facto. **I**n glo. i. v. clandestinis in fi. nota bene glo. ex qua huius tres species clandestini matrimonij. **H**ost. ultra glo. enumerat alios modos et tandem dat regulam generali dicens quod matrimonio sanctum et prohibitione ecclesie generali vel spale expressaque vel tacita diciatur clandestinum et hoc locum pena huius. c. **H**oc aduertere in multis locis non seruat binomini denunciatio de qua in littera. Unde quero nunquam matrimonio dicatur ex hoc clandestinum vide ad hoc quod non. **I**o. an. i. addi. spe. e. ti. in prim. et originaliter sunt dicta **O**ldra. **H**ab. cclvij. et ibi excludit quod dummodo matrimonio appellari clandestinum. pro hoc. c. postulatur de reli. do. et c. s. px. et l. v. vbi ecclie summa multipliciter ut non. gl. in. c. fi. ne prela. vi. suas. **T**unc in pposito sunt ecclesia pro collectione fideliu facit de pse. dist. i. ecclesia prohibens. ergo coram multititudine sum prie consuetudinem non dicitur clandestine prohibere sed in facie ecclesie quod non. et hoc huius pro indubito vbi non est consuetudo quod mittantur edicta. sed vbi est talis consuetudo dubito utrum beatus locum pena huius. c. si quis prohibet in facie ecclesie non premissis istis de nunciationib; et potest credere quod non l. ista gl. sentiat oppositum quod pena est apposita et prohibentes clandestine et non contra prohibentes edictus non premissis. et non potest dici clandestine ex quo in fa-

cie ecclesie nemine prohibetur huius maxime cum illud sit officium sacerdotis et non contra habentium. et per hanc multum intellectum habens. **I**n glo. in v. voluerit ibi publicum crimine videtur. et ex hoc dicit **H**oc. quod si vno egit contra matrimonium et succubuit nemus auditus volens ite pponere illud impedimentum quod actione popularis consumit uno agere. l. eu qui. **I**n popularibus. ff. de iure. quod dominum non videt placere docet. an. quod causa matrimonialis non trahit in re iudicata. ut in. c. tenor et c. latior et c. consanguinei. de re indi. nisi velut dicere quod parricidio pcedit respectu ipsoe coniugii et non respectu extraneorum. et esset notabilis limitatio ad illa iura sed non plazib; sibi rone peccati. et credo eum verum dicere tamen dico quod non admittat alius nisi iudex permisit causa cognitioe videat istum rationabiliter moueri. pro hoc quod non. **I**n. in. d. c. tenor vbi ita notabiliter dicit respectu sive que transiit in re iudicata. Et in fi. glo. **F**als. de cal. t. 3 opositum. ut is qui fuit prius et tacuit possit de novo accusare et sit spale in matrimonio propter piculum aie. et idem tamen do. **F**ar. in alia causa ex quo edicta non precesserunt. sed certe puto quod aliqualis suspicio generalis etiamque in matrimonio optime procedit dominus gas. ex quo edicta non precesserunt facit. c. fi. qui matri. accusa. possunt. **N**ono. **A**bbas.

De sponsa duorum.

Rubrica.

Supra visus est de duabus speciebus spousaliorum. sive manifestis et clandestinis. sed quod quicunque sive prohibet successione bona sponsalia cum diversis mulieribus vel eis mulier cum diversis viris et possit dubitari que sive alicuius. ideo post procedentes subiicit ista. **Q**ueritur **I**nno. hic super rubrica duo petitum etiam mulieres in uxore pariter probantur. quod cui mulier sit adjudicanda. Concludit quod est differenda sive donum et beatum certior probatio. et si alter potest prius probare non est illi adjudicanda mulier sed differenda sive donec alter probabit secundum vbi agere de probanda et aliis possessionibus quod prior probatio probante adjudicaret res petita et victor prestaret cautionem ipsi reo de pseverando eum idem in respectu alterius petitoris. ut in. l. is a quo. et l. sequitur. ff. de rei v. **N**on bene hoc dominus **I**nno. ex quo potes colligere nobilis limitatione ad illas leges ut res non translatum per vincentem vbi possit seq. piculum aiaz ex adjudicacione seu traditioe sive disferenda est sive donec alius probauerit. Et non secundum quod agendum quod duo equaliter probant et res petita non est divisibilis nec potest in solidum possideri quod limitat non bart. in. l. si duo. ff. vti posse. et non. in. c. l. de proba.

Duo. **C**ontra habet successione per verba de puniti cum duabus tenet adhucere pte. si autem per huius per vba de futuro. secundum per vba de puniti adhucere secunda et habetur. **H**. c. p. palea. xxvij. q. ij. c. duobus et secundum **H**ost. et bene istud. c. idem dicit in effectu cum. c. pe. et est sicut. s. de sponsa. due sunt ptes. secunda ibi est autem et secunda subdividit. secunda ibi fides. **C**ausa literalis. **A**ug. i. c. isto ostendit quod fides singularis iunctus duplex est. c. n. fides passionis et est fides consensus: si aliquis dedit alicui fidei pactis non deo alia ducere. si autem duxerit vobis et agat pniam de fide mea. si autem dederit fidei consensus non deo alia ducere et si duxerit dimittet illam et adhucere priori. Et quod sit passionis fides et consensus in te. vide. **Ber.** **N**on potest quod pactionis quod sive simpliciter potest appellari fides. unde venies et permissione defunctorum et fidem per eum prestat et sic capitur in. l. i. ff. de pte. pecu. et in l. i. ff. de paciis. et potest permissione appellari fides ad instar religionis fidei quod sicut ibi credimus quod non videmus ita in permissione credo te facturum quod permissione non videamus. unde dicitur fides quod fieri vel a firmitate. **H**oc dico non ex hoc tex. ar. op. et quasi consensus quod ex sponsalibus sine iuramento iunctus quis obligatur ad prohibendum ut per peccatum veniet et permissione cum alia prohibendo. **N**on tertio ibi si permiserit et c. quod valet in matrimonio ut sive inducas ad iunctum ex mulieris pulchritudine seu appetitu copule extorquende facit. c. tua. et c. venies. s. de sposo. **A**ultimo nota tenere matrimonio iterueniente mutuo consensu sive loci consuetudinem non defensus annulus seu non seruetur

alius mos regionis. H voluit dicere ista lra i fi. dū dicit si nō stringit manū zc. In gl. pe. ibi pro nō adiecta d3 b̄fi. et h teneas lz qdā dixerit q̄ p̄tis sp̄salib⁹ sub illa cōditō qd p̄ primū coitū nō trāseūt in matrimoniu⁹ fz purificant. sed p̄ scdm trāseūt qd nō plz. Am. nec cōter doc. qz vi dicit gl. h itellexit de coitu fornicario habet illa cōditō ac si nō fuisset adiecta et sp̄salia remanēt pura que trāseūt i matrimoniu⁹ p̄ carnalē copulā. vt in. c. is q̄ de sp̄. Et in fi. gl. glib⁹ in tellectus p̄t aptari ad tex. et nō est vis q̄ teneat. sensus. n. lre est q̄ sive q̄ p̄mittat ducere aliquā sive cōditionalē sive sine aliqua cōditō sp̄ illa sp̄salia tollunt p̄ m̄rimoniū de p̄nti cū alia p̄ctū. vt in. c. sicut r. c. pe. s. de sp̄. Adost. bic format. q. quod modis zhant sp̄salia de futuro. et dicit q̄ q̄ tuor. p. p̄ v̄ba de futuro ad h̄ apta. vt in. d. c. pe. scdō p̄ v̄ba de p̄nti si zhantes sunt sp̄beres vel alter eoz. nā iuris inter p̄ratorē sunt sp̄salia de futuro. vt i. c. fi. de despō. ipub. et clari⁹ i. c. v̄nico. e. ti. li. vi. tertio p̄ dationē arraz. l. arris. C. d. sp̄. h̄ itelligo q̄ p̄cesserit v̄ba vel signa h̄ idicātia. q̄ datio arraz nō magis p̄portionat sp̄salib⁹ q̄z alij p̄ctibus v̄t insti. de zhē. ep. i. pn. Quarto p̄ subarrationē annuli. xv. vii. q. ii. si q̄s despōlauerit. h̄ dc̄m nō est simpliciter q̄ potius indicat m̄rimoniū q̄z sp̄salia. vt in. c. semie. xxx. q. v. iō dic ut plenius dixi in. c. fi. de despō. ipub.

Accipisti. Alteri despōsatā ducēs in v̄ro eā h̄re p̄t. hoc dicit fin vñū intellectū fz clariss. h̄v̄ i. c. fi. s. de eo q̄ dux. i. ma. v̄l'uxta lr̄az summa sic ponit p̄nīaz illius q̄ alteri sp̄saaz de p̄nti sibi accepit in v̄ro. H̄d̄ ibi despōsatā et tene mēti q̄ zhēs p̄ verba de p̄nti ante carnis copulā p̄t appellari sp̄sa. nā iste ter. loq̄ tur de tali sp̄sa de p̄nti. p̄z ex eo q̄ si fuisset sp̄sa de futuro. valuerit m̄rimoniū cū sc̄ba p̄ctū. vt in. c. s. px. et in. c. sicut et c. pe. s. de sp̄. et facit h̄ optime vt in statutis odiolis appellatiōe v̄oris nō veniat despōsata p̄ v̄ba de p̄nti ante traductionē ad domū viri et carnalē copulā pro h̄ vide qd̄ dixi super rub. d. sp̄. et in. c. ex publico de quer. pn. H̄d̄ nō q̄ ecclā iponit p̄nīam publicā ducēti sp̄saaz alteri in v̄ro. et dic q̄ mulier que zh̄t cū duob⁹ est isamis et idē i masculo vt in. l. i. ff. de his q̄ nō. ifa. et credo q̄ ecclā posset iponere penā i foro iudicali q̄ isti abutunt lacro m̄rimoniū et sic cōmittūt sacrilegiū vt in. l. q̄z. C. de adul. sacrilegiū v̄o ē m̄xi fori. v̄ter q̄z. n. iudex ecclesiastic⁹ et secularis cognoscere p̄t de quo in. c. cū s̄ generale de fo. cōpe. v̄bi plene dixi et facit ad pdictatex. cū glo. xxij. q. i. de b̄ndicto. h̄ aut papa nō curauit de pena fori iudicalis q̄ ad h̄ nō fuerat actū sed p̄ viā salutis et p̄ filij aīc sicut h̄ papa aditus. Ultio nō h̄c p̄nīam et est regulare q̄ pro quolib⁹ p̄ctō mortali est p̄nīa iniungēda. vij. annoz. xxij. q. ij. h̄ ipm. qd̄ n̄ intellige nisi sacerdos ips⁹ ex cā abbreviauerit vt in. c. deus qui de pe. et remis. et de pe. di. i. quē penitet. H̄z q̄ro qd̄ d3 iste agere in h̄ spacio. vij. annoz. nā tex. h̄ nō ap̄t sed dicit q̄ d3 penitēte cū. vij. annis sequētib⁹. So. dicit Abbas q̄. d3 ieiuna re semel vel pluries in septimana vel aliud bonū agere fm distinctionē et iudicū sacerdoris et bene loquif. facit qd̄ nō. in. d. c. hoc ipsuz. et sic debes intelligere oīa iura q̄ iponunt p̄nīam per numez diez vel annoz nō specificādo modum p̄nie et h̄ nobis. In gl. ij. in. fi. solue zh̄ria vt nōt gl. in. c. ij. s. ti. px. et in regulano firmat de reg. iu. li. vi. et ad istū tex. dic q̄ aut duxit sp̄saaz alterius et cognouit et nō p̄t ampli⁹ h̄re eā in v̄ro et mortuo p̄rio viro. vt in. d. c. fi. de eo qui dux. in. ma. et dic vt ibi. Aut nō cognouit et nūc ex nouo consensu posset eā h̄re in v̄ro et mortuo p̄rio viro. vt in. d. c. fi. et sic intelligif. v. nunq̄z positiū in tex.

Iacet sp̄salia de p̄nti nō soluunt p̄ seqns m̄rimoniū et carnalē copula cōsumantur et clarius h̄v̄ in. c. fi. et pe. s. de sp̄. p̄ ponit decisā cōsultatio. scdō r̄n̄s ibi p̄sulatōi. tertio alterius dubij solutio ibi et si nupserit. quarto obstatuli remoto ibi q̄z. H̄d̄ ibi v̄bis expresso. q̄ p̄sens in ma trimonio zhēdo d3 v̄bis exprimi in fari valētibus et sic fac h

lra in ar. q̄ v̄ba sunt de subā in loq̄ valētibus. et bis verbis formaliter v̄tis tex. in. c. pe. s. de sp̄. sed host. supplet ad lit terā vel alio signo equivalenti qd̄ plz. dicit. n. de v̄bis q̄ cōter h̄ accedit fz ad māz vide qd̄ plene dixi i. c. tue. s. de sp̄. H̄d̄ ibi sive si iuramētū. q̄ iuramētū nō est de subā m̄fi monij fz forni obliget zhētē. Ultio nō q̄ m̄funonū fz suā cēntā ex solo mutuo p̄sens zhētē. vnde carnalis copula nō addit maius vinculū respectu cēntie m̄rimontalis. iō nō tollit primū p̄ scdm p̄sumatū sed bene addit respectu significari q̄ aliud significat p̄sumatū q̄z nō cōsumatū. vt i. c. debitū de biga. et xvij. q. ij. c. quapropter. Itē est fortius p̄sumatū. hinc ē q̄ nō dissoluit p̄ ingressū religionis sīc nō cōsumatū. vt in. c. ij. et in. c. ex publico de quer. pn. Ultimo nō papā possē renocare s̄niām sui predecessoris et cōtrariā p̄stitutōi facere vel aliter declarare et p̄cepta iuris diuini q̄z predecessor declarauerit. In gl. fi. in. fi. qd̄ aut de m̄fmonij p̄ctis ante h̄c p̄stitutōe. dicit host. q̄ illa iunt tole rāda p̄p̄ p̄suetudinē zh̄ria et q̄z nōnulli sūmi p̄tifices ita dis finierat de hoc in. c. fi. s. e. v̄bi dicef.

Iua fraternitas. *C*ig appellat in cā m̄funoni aliū sacerdici d3 ne aliud m̄rimoniū zh̄bat lte pēde te et si zh̄terit d3 separari. p̄ thema. scdō p̄cipit fieri interdictū ibi h̄ arbitramur. tertio dicit qd̄ iuris si violef ibi et si fz. Casus lalis. Alijs corā indice suo peuit aliqua in v̄ro et aliqua petit aliquā in v̄z que dicit i cā p̄sens. se p̄ p̄sens mutuu de p̄nti. ille ap. ad se. ap. et ap. p̄. an cāe cognitōe sive ante sītāz alia accepit in v̄ro. q̄rit quid iuris sit. respōdet pa. si aliquis āmodo in tali casu duxerit apppellandū index interdicat ei publice ne amē decisionē cause cū alia zh̄bat. q̄ si fecerit matrimoniu⁹ tā p̄sum. p̄tuolē p̄ctū debeat irritari s̄niā formā iuris. Ver. Ultio q̄ appelliatio ne pendente p̄t index a quo interdicere matrimoniu⁹ zh̄ben dū et sic nō suspendit in toru⁹ iurisdictio iudicis a quo vnde p̄t agere ea que tendit ad faciliorē exitū cause appellatiōis de quo vide bonū tex. cū gl. in. c. ex lris de ma. p̄ract. p̄ra ūterdi. ec. vnde videf q̄ index possit hoc interdictū facere. Itē nota q̄ pendente lte super matrimonio sive fuerit apppellatū sive non: nō fz trāsire ad aliud matrimoniu⁹ fz p̄ par tez p̄tēdāf nullitas primi matrimonij. vt in. c. cū i apostolica. s. de spon. et h̄ et per illud. c. nō debes dispositionē buiūs tex. restringere ad pendētā appellatiōis. Idez. n. ē ser uandū pendente lte ante appellationē. vt in. d. c. cū in apostolica. In glo. ij. in. fi. nōra bene distincōe glo. solet. n. quotidiē allegari. et hec eadē distincōe solet fieri cuz querit vtrū actus cōtra legē sit ipo iure nullus. de quo vide i regula ea que cōtratus de reg. iur. li. vi. et in. c. vides. x. di. et i. l. nō dubium. C. de legi. et dī perperua causa prohibitiōis q̄n causa. p̄hibitionis nō est restricta ad certū tempus sed est p̄ perpua p̄ta. p̄hibetur aliquid fieri. ppter malū q̄d̄ inde se qui potest. vel. p̄hibet matrimoniu⁹ fieri. ppter p̄sanguinitati vel quid simile dicif nō habere p̄petuā cām. p̄hibitionis q̄n cā est restricta ad certū tempus. puta. p̄hibet matrimoniu⁹ ppter venerationem dei.

Iuas. Qui duas v̄ba de p̄nti desponsat primā despōsatā h̄z in v̄ro etiāz si prius scdāz cognouerit nec valet zh̄ria p̄suerudo et hoc multū addit ad. c. lz. s. eo. In prima consultatio. in scdā respōsio ibi ne vero. Casus lalis. Alijs obtinuit p̄suerudo in ecclāia mutū. vt h̄ alijs alijs despōfasset per v̄ba de p̄nti et ante carnalē copulā aliaz accipiāt et cognoscat illa sibi adjudicabāt quā p̄rio cognouerit. q̄ vero turpis est oīs pars que suo nō cōgruit v̄niuerso. et ecclāia mutū. tenere d3 humiliter et seruare q̄ ro. ecclāia et sua metropolis seruat. precepit pa. vt ecclāia mutū. in matrimonij zhēndis illud obseruet vt post q̄z inter p̄sonas legitimas legitimus p̄sens interuenierit de p̄nti. si postea cuz alijs d̄ facto zh̄t q̄ p̄ri⁹ de iure faciā fuerat nō potuit irritari. Ver. Ultio p̄q̄ circa sacra ecclāstica ecclē ūteriores de h̄c se p̄formare majorib⁹ rōne metropolitanane ecclēsiae. fac

Quiécumqz.

Eum fit propriū.

c. ad abolēdā. j. de here. vide bo. glo. in. c. i. de sū. tri. li. vj.
¶ Nō scđo ibi q suffic̄. q ad eēniā m̄fimoniū copula carna-
lis necessario nō p̄currīt. ē ḡ vez m̄fimoniū post p̄sensu᷑ d̄
p̄nī p̄stītū. nā id dicit sufficer quo posito nibil alid ad l̄bāz
act⁹ regriſ vt nō gl. i. c. statutū i p̄n. de rescrīp. li. vj. Et ad-
de bic ea q̄ diri. s. c. l̄z. 7 qđ plen⁹ diri i. c. ex publico de cō-
uer. p̄iu. ¶ Quid d̄ m̄fimoniis p̄c̄ris an̄ istā p̄stītūdēz. doc.
cōiter tenēt q̄ illa tolerāt. 7 h̄ apte inuit verbū decetero h̄
positū 7 p̄t adduci iste tex. p̄ 7 q̄ p̄stītūdīo iuris antiq de
claratoria n̄ extēdit ad p̄terita bñtia p̄riā p̄suetudinē q̄si rōe
p̄suetudinis illa debeāt tolerari. p̄ qno vide bo. gl. j. c. cu᷑
venerabilis de p̄sue. t̄ i. c. i. de postu. p̄la. li. vj. In p̄riū pos-
set adduci iste tex. q̄ dicit decetero. secus q̄ si h̄ verbū nō fu-
isset appositiū vt i. c. cū tu 7 qđ ibi nō. de vslur. s̄z ad māz ple-
ne vide nō. i. c. fi. de p̄sti. 7 i. cle. ij. de re. ecc. nō alie. 7 in cle.
i. de elect⁹. ¶ Ultimo querif nungd papa possit statuere vt p̄
scđm m̄fimoniū p̄sumatū tollaf p̄mū nō p̄sumatū. 7 sic ap-
probare p̄suetudinē hic reprobatā. hōst. t̄z hic q̄ sic. q̄ cir-
ca matrimonī nō p̄sumatū latissime p̄z p̄tās pape. ut nō. i
d. c. ex publico. 7 ad hoc p̄derat v̄. nullus positū i tex. q̄si
dicat q̄ potuisslet statuere hic p̄riū. S̄z ego dubito an hoc
dictū sū vez. nā sine magna cā papa nō disponit p̄ istō m̄fi-
moniū vt i. d. c. ex publico. ¶ Itē si h̄ eēt q̄re papa retrac-
ser diffinitionē p̄decessor̄ suo᷑ si illi potuissit ad libitū diffi-
nire ut in. c. l̄z. s. eo. s̄z ex magna cā possit h̄ facere. ¶ In gl.
ibi nā cōtractus p̄fectus ē p̄ solū cōsensū. nō itelligas gl. ru-
diter. nā ēr cōtractus ēptionis 7 vēditiois 7 ceteri q̄ sūt d̄ iu-
re gētiū p̄ficiūf solo cōsensu: vt i. l. p̄sensu. ff. de acti. 7 ob.
Lex hoc iure. ff. de iusti. 7 iu. s̄z itelligas gl. q̄ cōtract⁹ m̄fi-
moniū ē p̄fec̄tus p̄ solū cōsensū. i. q̄ p̄ solū cōsensū ē trāslatū
plenū ius ita vt traditio corporalis nibil addat. 7 l̄z doc. hic in-
stent. p̄ rōne diuerſitatis maxie. Dōst. q̄ dixit q̄ matrimonī
um b̄z suā effentiā a iure diuino. ¶ S̄o seq̄t cōditionē sui auc-
toris. nā deus ē imutabilis. Alij yō cōtractus sūt ab hoie.
iō sequunt naturā hoium. hec rō mibi v̄ p̄suasua 7 nō ne-
cessario cōcludēs. nā 7 aliq̄ sūt ab hoie que m̄ ex solo titulo
h̄sūt suā p̄fectionē. vt ē titulus bñficialis. nā p̄ solā collatōe᷑
bñficij acgrīf plenū ius. p̄niso vt hic 7 in. c. fi tibi absūt de
prebē. li. vi. iō faci regulā q̄ i oibus sp̄ualibus ex solo titu-
lo trāſferf plenū ius vt in. d. c. fi tibi absūt. 7 p̄ Inno. in. c. i
ter cetera de p̄bē. ¶ Ista. n. tanq̄ iuſibilia fine alia executio-
ne exteriori transſerunt 7 solo consensu ut dixi perficiunt.

De cōditionib⁹ appositis in despōtatione & matri‑
nio vel in alijs contractibus. **Rubrica.**

Rubrica.

Continuat̄ hec rubrica ad p̄cedētia h̄ ordine q̄r q̄nq̄ sp̄o
ſalia ꝑbunt̄ pure de quib⁹ viſu᷑ eſt. s. q̄nq̄ ſub p̄ditōe. me
rūto de his poſt p̄cedētia ſubmittit. ⁊ q̄r cōditio apponi p̄ot̄
nō ſolū in m̄rimonio ſz̄ ēt in alijs ꝑtractibus. **J**ō ne auctor
b̄ret mām geminādī rubricā ſubnectit hic de p̄ditōibus ap
poſitis ēt in alijs ꝑtractibus. ⁊ qd ſit p̄ditio. nō. ſup̄ rubrica
ff. de cōdi. ⁊ demō. **S**ed dic latius ⁊ clarius q̄r cōditio ē q̄
dā adiectio poſita vel ſubintellecta in diſpositōe ſuſpendēs
vel reſoluens ipſam diſpoſitionem ⁊ diſſert a modo q̄r mo-
duſ non ſuſpendit ſed eſt quedam modifiſatio diſpoſitio-
niſ de quo clarius dicetur. j.e. verum.

Q9 **Aicunque.** **H**oc dicit in summa
dictiōis in ſētu m̄rimoniij apposite nō viciat
m̄rimoniū ſz viciat. p̄mo ponit thema ex
quo resultat tacita q̄ſtio. ſcđo r̄nſio ibi r̄nſide-
mus. **C**asus l̄ralis. **S**i aliquis deſponſa
uit aliquā ſub cōditione que nō fit ſz ſubſtantia matrimonij
puta contrabο tecū ſi furtū feceris ſi voluerit eā relinqueret
querit an poſſit. respōdet q̄ cōditio fr̄agat ſi m̄rimoniū fir-
miter teneat. **B**er. **T**Op. ſtex. v̄r. n. q̄ cōditio poſſit ap-
poni in m̄rimoniio ſhēdo: vt. j. e. ſ illis z. c. ſup eo. **S**o. me-
tu ſtri iſte tex uelligat duob⁹ modis. p̄mo q̄ loq̄ in ſeditio-
ne ſuſpēdēre turpi m̄. nā cōditio turpis q̄ nō fit ſz ſubāz m̄ri

monij bf, p nō adiecta ⁊ ſtus remanet purus. s.e.c.fi.sec⁹
in peditioe honesta de q̄ intelligif p̄trariū. ⁊ hūc intellectū po-
nit gl.bic. Secūdus intellectus extra gl. vt intelligaf in cōdi-
tione resoluēre puta cōtrabo tecū m̄rimoniū ⁊ fi nō donaue-
ris mibi. x. volo te reliquere. certe ex quo m̄rimoniū a prin-
cipio tenuit nō pōt dissolui. vt i.c.cū ſis de puer. piii. ⁊ p h
intellectu facit l̄fa in. v. relinqre. ⁊ hūc intellectū ſenſit vinc.
Quidā tñ dixerūt q̄ in m̄rimonio nō pōt apponi cōditio.
q̄ p̄fensus d̄z cē purus ⁊ abſolut⁹. ſed h̄ e falsuz. vt in ſrīs
niſi intelligas q̄ m̄rimoniū nō pōt confiſtere niſi ex conſen-
ſu puro ⁊ abſoluto. nā ex ſtate cōditōe cōſensus remanet pu-
rus ⁊ tūc vere icipit tenere m̄rimoniū. vt in.c.sup eo. s.e.
z.c.verū ⁊ in.c.vnico de ſpon.li.vj. T Abbas.

Quam sit proprium ad scđam
prē rubrice. t. b. d. i. sūma. Seru⁹ manumissus
ea cōditōe vt fiat monach⁹ et monasterio seruat
al⁹ in seruitutē redeat. et si h̄ acceptato monach⁹ fac⁹ fit ma-
numittētis voluntatē cogif obſuare. p̄ thema. scđo rñfio ibi
tu ergo. **T**asus l̄ralis. Quidā diacon⁹ manumisit duos
suos seruos sub ea cōditōe vt monachi eēt et p̄mancerēt in
quodā monasterio adjiciēs vt si ḡ facerēt itez seruituti sub
iijcerenf. et vñ illoz recessit a cōditōe et de monasterio exiuit
et iter clīcos sclariter cōuersaf. vñ qdā p̄sb̄ illi⁹ monasterij
cōquest⁹ est de h̄ do. pa. vñ mādat ep̄o diocef vt si ita eē in-
uenerit cōpellat eū vi i monasterio p̄maneat nec monasteri
uz deserat et voluntas manumittētis nō valeat p̄teriri. **S**er.
T Nō p̄ q̄ i manumissione serui p̄t apponi cōditio liber-
tatis resolutina. **T** Scđo nō q̄ seruitus antiqua nō ipedit
monachatū cōcor. liij. di. multos. nec p̄motōe ad sacros
ordines. vt in. c. null. et i. c. de famul. de ser. nō ordi. **T** Ter-
tio nō q̄ seru⁹ p̄t manumitti sub eo mō vt fiat monach⁹ vñ
clīcus. **T** In gl. i. ibi est res spūalis. nō glo. q̄ libertas p̄t
dici res spūalis. et facit qd̄ nō. gl. i. d. c. pal. s. i. c. nullus. sed
h̄ nō pcedit qz si eēt spūalis nō caderet in laicū. vt in. c. cām
de p̄scrip. Itē dñs qnqz manumittit iteruētu pecunie. l. iij
ff. de manunis. qd̄ nō posset fieri si libertas eēt res spūalis
et iō tene sequētē solonē glo. q̄ monachat⁹ hic cōfert pure.
T Hēc est qdā cōditio intrinseca. vnde sic nō est simonia si
dat p̄diū vi ibi fiat ecclā. vt in. c. olim. el. i. de resti. spo. ita et
si manumittit seru⁹ vi fiat cleric⁹ vel monach⁹ qz nō p̄t fie-
ri monach⁹ aut cleric⁹ nisi pri⁹ fit liber. s. de ser. nō ordi. per
totū. **D**olt. i. tellexit tex. q̄ nō sub cōditōe fz sub mō isti fue-
rūt manumissi. vnde cōditio h̄ ponit largo mō. fz p̄ h̄ nō mu-
tat itellec⁹ iuris. et de dñia iter modū et cōditionē habet in
c. verz. j. e. **T** In glo. fi. ibi qz cito acceptauerit cōditionēz.
intellige glo. sane. s. q̄ acceptauit cū effectu faciēdo. p̄fessio
nē in manibus illius qui potuit eū incorporare religioni iu-
xta nō. in. c. porrectū de regula. ex nuda ergo acceptatione
cōditionis nō esset effectus monachus. **T** Et in fi. glo. vult
ḡ gl. q̄ p̄motus ad clericatū p̄t reuocari ad seruitutē si nō
seruat modū in manumissione appositiū. secus in eo qui est
effectus monachus. sed non reddit rationē diversitatis nec
ēt doc. sed p̄t dici q̄ clericus degradatus definit in effectu
esse cleric⁹. vt in. c. degradatio de penis li. vi. vnde sine vio-
latione clericus p̄t degradari et redigi in seruitutē sed per
degradationē seu depositionē nō definit qz esse monachus
est. n. monachat⁹ quoddā votū a quo nō p̄t liberari etiā p̄
papā saltē sine maxima cā iuxta ea que nō. in. c. cū ad mona-
steriū in fi. de sta. re. ex quo. n. semel pure voulit deo nō po-
test amplius redire ad seculū et subiici seruituti corporali. fz
si fuisse seruus illius monasterij tunc forte valeret cōditio
non vt ex toto definat esse monachus sed vt sit magis astrī-
cius monasterio qz ceteri. vnde erit quasi seruus monaste-
rij nec poterit intrare monasteriuz strictius. facit quod leg.
et nō. in. c. de famulis. et in. c. eo libentius de ser. non ordi.
et quod nō. in. glo. in. c. vt lcx continentie. xxvij. q. i. **T** Sed
contra hunc intellectum glo. opponit de fi. c. vbi papa man-
dat seruari manumittētis voluntatē ergo debet ille redigi
in seruitutem cū h̄ sit manumittētis voluntas. contrarium